

Rozprawka: teza, argument, przykład

budowa rozprawki, argumenty z lektur, wyrazy porządkujące, teza do tematu

opracowanie: **Mateusz Będkowski** · niekazmuliczyc.pl

KLUCZ NAUCZYCIELA

Grupa A

Suma: 9 pkt

Czas: 15 min

5 zadań · 9 punktów · 15 minut · bez słownika · pisz czytelnie · w zadaniach otwartych licz się poprawna forma i pisownia.

Zadanie 1. (0–4)

OTWARTE

Rozpoznaj: teza, argument czy przykład?

1. Kto zrozumie swoje błędy, może je naprawić.

teza / argument / przykład

2. Warto czytać książki.

teza / argument / przykład

3. W „Kamieniach na szaniec” przyjaciele ryzykowali życie, by uwolnić Rudego.

teza / argument / przykład

4. Scrooge z „Opowieści wigilijnej” po spotkaniu z duchami stał się hojny i życzliwy.

teza / argument / przykład**Odpowiedź:** 1. argument; 2. teza; 3. przykład; 4. przykład**Rozwiązanie:** Teza — stwierdzenie, którego bronimy. Argument — uzasadnienie tezy. Przykład — konkretna sytuacja (np. z lektury), która potwierdza argument.**Punktacja:**

1. **1 pkt** — podpunkt 1
2. **1 pkt** — podpunkt 2
3. **1 pkt** — podpunkt 3
4. **1 pkt** — podpunkt 4

Zadanie 2. (0–1)

ZAMKNIĘTE

Czym różni się teza od hipotezy?

- A.** nie ma między nimi różnicy
B. teza jest pytaniem, a hipoteza odpowiedzią
C. teza występuje tylko w zakończeniu, a hipoteza we wstępie
D. teza to pewne stwierdzenie; hipoteza — przypuszczenie do sprawdzenia

Odpowiedź: D**Rozwiązanie:** Odpowiedź: teza to pewne stwierdzenie; hipoteza — przypuszczenie do sprawdzenia.

Błędne odpowiedzi: pozostałe odpowiedzi opisują budowę wypowiedzi błędnie.

Punktacja: 1 pkt — poprawna odpowiedź.

Podaj przykład z lektury obowiązkowej, który potwierdza tezę (tytuł i krótko sytuacja).

1. Tęsknota za ojczyzną nigdy nie mija.

2. Najważniejsze są więzi z innymi ludźmi.

Odpowiedź: 1. np. „Latarnik” — Skawiński czyta „Pana Tadeusza”; 2. np. „Mały Książę” — róża i lis; „Opowieść wigilijna” — rodzina Cratchitów

Rozwiązanie: Uznaj każdy trafny przykład z lektury obowiązkowej z poprawnie podanym tytułem i sytuacją.

Punktacja:

1. **1 pkt** — przykład 1 (tytuł + sytuacja)

2. **1 pkt** — przykład 2 (tytuł + sytuacja)

Uzupełnij akapit wyrazami z ramki: Po pierwsze, · Ponadto · Podsumowując, · Na przykład

1. Uważam, że warto pomagać innym. Po pierwsze, pomaganie daje radość. Ponadto wzmacnia przyjaźnie. Na przykład Scrooge, który zaczął pomagać, odzyskał szczęście. Podsumowując, pomaganie zmienia na lepsze także nas.

Odpowiedź: 1. Po pierwsze;; Ponadto; Na przykład; Podsumowując,

Rozwiązanie: Wyrazy porządkujące wywód: po pierwsze, przede wszystkim (pierwszy argument), ponadto, co więcej (kolejny), na przykład (przykład), podsumowując (wniosek).

Punktacja:

1. **1 pkt** — akapit (1 pkt za wszystkie luki poprawnie)

Sformułuj tezę do tematu rozprawki.

1. Czy warto być wiernym swoim wartościom?

Odpowiedź: 1. np. Uważam, że warto być wiernym swoim wartościom, nawet gdy jest trudno.

Rozwiązanie: Teza to jednoznaczne stanowisko: Uważam, że...; Moim zdaniem...

Punktacja:

1. **1 pkt** — poprawna teza

Zasady przyznawania punktów

- Zadania zamknięte: 1 pkt za poprawną odpowiedź; 0 pkt za błędną, za brak odpowiedzi albo za wskazanie więcej niż jednej odpowiedzi.
- Zadania otwarte i z lukami: punkty według kryteriów podanych przy zadaniu. Każdy poprawny sposób rozwiązania jest akceptowany, także inny niż w kluczu.
- Przy poprawnej metodzie i błędzie rachunkowym uczeń traci tylko punkt za wynik końcowy; sam wynik bez wymaganego zapisu obliczeń daje najwyższy punkt za odpowiedź, jeśli kryteria tak stanowią.

Proponowana skala ocen (9 pkt)

9 pkt: bardzo dobry · 8–7 pkt: dobry · 6–5 pkt: dostateczny · 4 pkt: dopuszczający · 3–0 pkt: niedostateczny

Progi orientacyjne: ok. 90% / 75% / 55% / 40%. Dostosuj je do wewnętrznych zasad oceniania.